A°. 1861. N°. 299.

Opregte *Donderdagsche*

HAARLEMSCHE COURANT

van 19 December.

Deze Courant wordt dagelijks, met uitzondering van Zon- en Feestdagen, uitgegeven. — Prijs: *f* 5 in de drie maanden.

WEENEN, 16 December

De tijding van het overlijden van Prins *Albert*, den gemaal van de Koningin van Groot-Brittannie, na eene ernstige ongesteldheid van slechts drie dagen, heeft hier te lande een diepen indruk gemaakt. Men houdt den dood van dezen Vorst, bij de opgewondenheid van het britsche volk, wegens de americaansche verwikkelingen, voor eene ramp voor Engeland, en welligt voor geheel Europa.

— De Keizer heeft met verscheidene ministers beraadslaagd. — Men verzekert altijd, dat Z. M. voornemens is om zich den 22sten, of den 23sten, weder naar Venetie te begeven.

— Morgen wordt de staatsbegrooting bij den Rijksraad ingediend. Men verneemt, dat de hofkanseliers van Hongarije en van Zevenbergen, welke landschappen nog niet in deze vergadering zijn vertegenwoordigd, niet zullen worden uitgenoodigd om daarbij tegenwoordig te zijn.

PARIJS, 16 December.

Het ontgaat hier geenszins de aandacht, dat de meeste en voornaamste londensche dagbladen eene zeer oorlogzuchtige strekking toeschrijven aan de Boodschap van den President *Lincoln*. Het *Journal des Débats* merkt te dezer zake aan, dat vooral verontrustend is de zinsnede, waarin de heer *Lincoln* verkondigt, dat men zich niet behoeft te bekommeren over de zienswijze van de buitenlandsche Staten, omdat, welke ook hunne wenschen en gezindheid mogen zijn, zulks van niet den minsten invloed kan wezen op de integriteit en de vastheid van het gouvernement der Vereenigde Staten, welke alleen afhankelijk is van de regtschapenheid en de vaderlandsliefde van het americaansche volk.

Volgens het *Journal des Débats*, luidt deze zinsnede alles behalve in het voordeel van den vrede, maar kan het wezen, dat de President zich in dien zin heeft uitgelaten om, bij de bestaande opgewondenheid der gemoederen, het nationale gevoel der volksmenigte niet te kwetsen. Het genoemde dagblad kan echter niet toegeven, dat, — gelijk sommige engelsche bladen beweren, — de Boodschap het begin van den oorlog is, en brengt in het midden, dat in elk geval het stilzwijgen, 't welk de heer *Lincoln* bewaart over het gebeurde met de *Trent*, het bewijs oplevert, dat de noord-americaansche bewindsman de beslissing dezer zaak niet vooruit heeft willen loopen. Het vraagstuk blijft alzoo in zijn geheel, en er bestaat nog kans op eene vredelievende oplossing.

Het democratische dagblad *le Temps* deelt in de zienswijze van de *Débats*. Inmiddels kan het stilzwijgen van den President *Lincoln* ook worden uitgelegd in dien zin, dat hij de beslissing geheel aan het Congres denkt overtelaten. Vermits dat Congres reeds den kapitein *Wilkes* dank heeft gezegd voor zijne handelwijze, zou de kans op het behoud van den vrede indedaad zeer gering zijn.

Van eene zijde, welke goed onderrigt kan zijn, wordt verzekerd, dat Frankrijk de tot dus ver gevolgde staatkunde in toepassing zal blijven brengen, en zich onzijdig zal houden, met eene ten aanzien van Engeland gunstige strekking (*nuance*). Breekt evenwel de oorlog eenmaal uit, en wordt de blokkade der zuidelijke havens geweldadig opgeheven, dan zal de door het keizerlijke gouvernement gevolgde gedragslijn uit den aard der zaak moeten veranderen. De fransche handel toch zal zich niet verpligt achten om eene blokkade te eerbiedigen, welke door Engeland is opgeheven. Dat daaruit als van zelf de erkenning van de Zuidelijke Confederatie zal kunnen voortvloeijen, zou ter naauwernood vermelding behoeven.

— Het clericale hoofdorgaan *l'Ami de la Religion*, het bekende hoofdorgaan van de partij, aan welker hoofd staan de heeren *de Montalembert* en *de Falloux*, is dezer dagen, gelijk reeds is gemeld, officieel gewaarschuwd. Daarna heeft dat blad een betoog geplaatst, waarin het zich over de beginselen van 1789 op zoodanige wijze heeft uitgelaten, dat de verbolgenheid van de ultramontaansche *Monde* in hooge mate heeft gaande gemaakt. Heden verkondigt *le Monde* zelfs onbewimpeld, dat *l'Ami de Religion* beginselen belijdt, welker vaderschap aan *Voltaire* en *Rousseau* moet worden toegeschreven.

In *l'Ami de la Religion* is heden een brief geplaatst, waarin zeven van de voornaamste mede-arbeiders verklaren, dat zij geen deel meer aan de redactie van dat blad zullen nemen. Het genoemde orgaan acht zich verpligt te verklaren, dat de door hetzelve gevolgde gedragslijn geene wijziging zal ondergaan; 't welk aan *le Monde* aanleiding geeft om te vragen, waarom dan die redacteuren zich terugtrekken?

Van eene clericale zijde wordt gemeld, dat de oplossing van het raadsel moet worden gezocht in de omstandigheid, dat de heer *de Las-Cases*, lid van het Wetgevend Ligchaam en kamerheer des Keizers, die onder de 91 Gedeputeerden moet worden geteld, welke zich ten gunste van het wereldlijke gezag der Pauzen hebben verklaard, voor een aanzienlijk deel mede-eigenaar is geworden van *l'Ami de la Religion*. De maatschappelijke toestand van den heer *de Las-Cases* en de omstandigheden, waaronder hij medeeigenaar van het blad is geworden, zouden de zeven redacteuren hebben bewogen om hun ontslag te nemen. De warme katholieken betreuren het zeer, dat aan de belangen der Kerk een dagblad ontvalt, 't welk zeer gewigtige diensten heeft bewezen en waarvan men nog zooveel goeds had mogen verwachten, vooral wat betreft het brengen van overeenstemming tusschen de liberale en behoudende beginselen. Er worden echter nog personen gevonden, die de zaak voor schikking vatbaar achten.

PARIJS, 17 December.

Terwijl men in Engeland over het algemeen een ongunstig oordeel blijft vellen over de Boodschap van den President *Lincoln*, bestaat hier steeds verschil van gevoelen dienaangaande. Het ontbreekt niet aan personen, die aan het door het americaansche Congres ten aanzien van den kapitein *Wilkes* genomen besluit geenszins die strekking en beteekenis toeschrijven, welke daaraan in Engeland worden gehecht. Dat besluit is slechts de uitdrukking der denkwijze van ééne der groote staatsmagten en men zou niet uit het oog moeten verliezen, dat dezelfde staatsmagt, toen zij bepaalde, dat den kapitein *Wilkes* een blijk van vertrouwen zou worden gegeven, tevens het voorstel, om hem een gouden penning aantebieden, heeft verworpen. Men houdt het voor zeker, dat de President *Lincoln* voorbedachtelijk het stilzwijgen heeft bewaard over het gebeurde met de *Trent*. Het aantal dergenen, die het behoud van den vrede als niet waarschijnlijk beschouwen, is hier echter sedert gisteren toegenomen.

— De Keizer en het Hof zullen, wegens het overlijden van Prins *Albert*, den rouw aannemen voor den tijd van 21 dagen. Tot den 8sten Januarij zullen geene feesten op de Tuilerien worden gegeven, en de feesten, waarvoor reeds uitnoodigingen waren gedaan, zullen worden afgezegd.

— Het schijnt, dat men in de hoogere kringen niet tevreden is met de meer of minder onbescheiden gedragingen van den hertog *van Malakoff*, door wiens toedoen de Regering thans eenigermate in diplomatieke moeijelijkheden is geraakt met het gouvernement te Madrid. Het zeggen is, dat bij gelegenheid van eene der laatste vergaderingen van den Raad van maarschalken, de hertog eene cigaar rookende de zaal is binnengekomen, waarover door een zijner ambtgenooten aanmerkingen zijn gemaakt, die niet onbeantwoord zijn gebleven. De minister van Oorlog zou aan het geschil een einde hebben gemaakt door het opheffen van de zitting.

— De stemming ter beurze was lusteloos, niettegenstaande de engelsche geconsolideerden iets gunstiger zijn afgekomen. De italiaansche leening heeft alweder eene daling ondergaan en is tot 65 fr. 85 gevallen. Deze omstandigheid schijnt vooral ongunstig op de geheele geldmarkt te hebben gewerkt.

— De heer *Mirès* heeft weder eene memorie gerigt aan de leden van het Hof-van-Cassatie. Hij beklaagt zich over schennis ten zijnen nadeele van de regten der verdediging en over vele te zijnen aanzien plaats gehad hebbende ongeregeldheden en vormfouten, dat zijne onschuld weldra in een helder daglicht zal worden gesteld. Gewagende van de omstandigheid, dat alleen op aanwijzing van den heer *de Pontelba*, optredende als mandataris, veertig gezinnen ongelukkig zijn geworden, zet de heer *Mirès* uiteen, dat de tegen hem gerigte geregtelijke vervolging het gevolg is eener opligting, waarvan hij het slagtoffer moet zijn. Terwijl de eigenlijk schuldigen ongedeerd blijven, wordt hij, *Mirès* door eene onteerende straf getroffen.

— In de zitting van den Senaat is heden voorlezing gedaan van het verslag van den heer *Troplong*. Van wege het secretariaat van het Wetgevend Ligchaam zijn de dagbladen uitgenoodigd om met de mededeeling te wachten, tot dat zij de officiële opgaven zullen hebben ontvangen, 't welk nog heden avond zal geschieden.

LONDEN, 16 December.

Met de berigten uit Nieuw-York van den 4den dezer is hier de Boodschap ontvangen, welke de President der Ver.-Staten, de heer *Lincoln*, dien dag aan het Congres, bij den aanvang van deszelfs gewone zitting, heeft ingediend. [De belangrijkste zinsneden van dat staatstuk zijn reeds in een telegram medegedeeld.] De President verkondigt in deze mededeeling zijn vast besluit om den strijd tot herstelling der Unie voorttezetten. „De Unie (zegt hij) moet behouden worden, en daarom moeten alle mogelijke middelen daartoe aangewend worden." Hij betuigt zijn vast vertrouwen, dat de bevolking bij voortduring hare ijverige ondersteuning aan het gouvernement ter bereiking van dit doel zal verleenen, en dus ook verder bereid zal wezen tot de daartoe noodige opofferingen, zoowel wat de geldmiddelen, als wat de verlangde vermeerdering van het leger betreft. Nademaal de bestaande binnenlandsche moeijelijkheden gepaard gaan met buitenlandsche gevaren, verklaart de President, dat het raadzaam is, uitgebreide maatregelen te nemen voor 's lands verdediging aan alle zijden, in 't bijzonder voor de verdediging der kusten, meeren en rivieren.

De Boodschap van den americaanschen President heeft hier een zeer ongunstigen indruk gemaakt, en wordt algemeen als van een oorlogzuchtigen aard beschouwd. Van het gebeurde met de *Trent* wordt echter daarin volstrekt geen gewag gemaakt. Die ongunstige indruk is niet weinig vermeerderd eensdeels door eene openlijk bekend gemaakte verklaring van het departement van Marine, waarin de arrestatie van de heeren *Mason* en *Slidell* hoogelijk wordt goedgekeurd, met bijvoeging, dat de kapitein al te veel inschikkelijkheid betoond heeft door niet de *Wilkes* *Trent* zelve prijs te maken, — anderdeels door een dadelijk in de eerste bijeenkomst van het Huis der Vertegenwoordigers genomen besluit van dankzegging aan kapitein *Wilkes*, ter zake van het arresteren der „verraders" *Mason* en *Slidell*. — Onder de voorstellen, die in de genoemde vergadering door leden derzelve ter tafel gebragt en toegejuicht zijn, behoort ook dit, dat de President verzocht zal worden, de heeren *Mason* en *Slidell* in voor veroordeelde misdadigers bestemde cellen gevangen te houden tot dat zekere door de Separatisten gevangengenomen hoofd-officieren der Ver.-Staten behandeld zullen worden gelijk krijgsgevangenen behooren behandeld te worden. — Ten aanzien van de vraagstukken, die de partijen in de noordelijke Staten verdeeld houden, zijn mede reeds verschillende voorstellen ingediend of aangekondigd. Zoo heeft de heer *Turnbull* in den Senaat kennis gegeven van een intedienen ontwerp van wet, waarbij bepaald wordt, dat de eigendommen der opstandelingen verbeurd-verklaard en de slavernij in de slavenhoudende Staten afgeschaft zullen worden. De heer *Eliot* heeft in het Huis der Vertegenwoordigers een besluit ingediend, de verklaring inhoudende: dat de tegenwoordige oorlog nu door het gouvernement alleen gevoerd wordt om den opstand te dempen en de Unie te herstellen, maar dat de President het regt heeft, om in de in opstand zijnde landstreken al de slaven vrij te verklaren.

Ten aanzien van de krijgsbedrijven gedurende de laatste dagen behelzen deze berigten weinig belangrijks; maar in dezelve wordt gesproken van eene groote expeditie, die, onder bevel van den generaal *Hallick* en den commodore *Foote*, van St.-Louis en Cairo afgezonden zou worden om belangrijke steden en sterkten in Kentucky en Tennessee te vermeesteren. Aan deze expeditie zouden (naar men zeide) 80 à 100,000 man, 11 kanonneerbooten en 38 vlottende batterijen, allen met zeer zwaar geschut gewapend, benevens 28 rivier-stoombooten deelnemen.

— De jongste berigten uit N.-America werkten heden ter beurze zeer ongunstig. De 3 pc. gecons. resc. daalden tot 89 ⅝ à ⅞, maar kwamen ten laatste op tot 89 ⅞ à 90.

LONDEN, 17 December.

De dagbladen melden, dat de Koningin zoo kalm blijft als zulks in de gegevene omstandigheden kan worden verwacht. De komst van den pruissischen Kroonprins wordt hier tegemoet gezien.

De begrafenis van het lijk van Prins *Albert* blijft vastgesteld op maandag 23 December. Het zal niet worden tentoongesteld en in de kapel van Sint-Georges worden bijgezet. De *Prins van Wallis* en de Hertog *van Cambridge* zullen de begrafenis-plegtigheden besturen.

Waarschijnlijk zal de Koningin een rouw-bezoek ontvangen van den Koning der Belgen.

Volgens het ministeriële orgaan de *M. Post* moet de dood van Prins *Albert* voor Engeland als eene nationale ramp worden beschouwd.

— Het laatstgemelde dagblad meldt, omtrent de americaansche verwikkelingen, dat binnen tien of twaalf dagen het door de Vereenigde Staten op het engelsche *ultimatum* te geven antwoord bekend zal kunnen zijn; — dat slechts één nota zal worden ingediend; — dat geene gelegenheid zal bestaan tot het inroepen eener bemiddelende of scheidsregterlijke tusschenkomst, en dat lord *Lyons* niet langer dan gewoonlijk in de diplomatie gebruikelijk is naar het antwoord zal wachten.

's GRAVENHAGE, 17 December.

Uit eene opgave van regeringswege blijkt, dat de Rijksmiddelen gedurende de *elf* eerste maanden van dit jaar 1861 hebben opgeleverd *f* 55,501,536, tegen eene opbrengst van *f* 54,638,872 gedurende gelijk tijdsverloop in 1860.

Al de hoofd-onderdeelen hebben meer opgeleverd dan in het vorige jaar, met uitzondering van de indirecte belastingen.

Het cijfer van de directe belastingen bedraagt *f* 19,394,139, tegen *f* 19,062,258 in 1860; — dat der inkomende en scheepvaarts-regten *f* 5,022,223, tegen *f* 4,652,351.

Het cijfer der accijnsen is *f* 16,813,022, tegen *f* 16,155,834. Meer hebben opgeleverd de suiker, het gedistilleerd, het geslagt, het zout, de zeep, de steenkolen en de turf; minder: de wijn en het bier.

Het cijfer van de indirecte belastingen bedraagt *f* 11,045,009, tegen *f* 11,625,682. De opbrengst der registratie beloopt *f* 5,195,252, tegen *f* 5,439,181; — die van het regt van successie *f* 3,523,932, tegen *f* 3,848,117. De posterij heeft opgebragt *f* 1,859,242, tegen *f* 1,796,365.

De slotsom is, dat, in weerwil de opbrengst van de indirecte belastingen *f* 324,185 beneden die van 1860 is gebleven, de gezamenlijke middelen *f* 862,664 meer hebben opgeleverd dan in 1860.

's GRAVENHAGE, 18 December.

Z. M. heeft aan den heer *A. A. van de Kasteele*, directeur van het Kon. Kabinet van Zeldzaamheden, vergunning verleend tot het aannemen der onderscheidingsteekenen van ridder 1ste kl. van de Orde van Verdienste van St. Michaël, hem door Z. M. den Koning van Beijeren geschonken, — en aan *J. de Vries*, gezagvoerder van het nederl. barkschip *Alida Maria*, vergunning tot het dragen der gouden medaille van eer, hem door Z. M. den Keizer der Franschen geschonken voor redding der equipage van het fransche koopvaardijschip *la Ville de Montevideo*, in de Chinesche Zee, in Augustus 1858.

— Bij de beraadslaging in de Tweede-Kamer over de begrooting van de kosten der zeemagt, heeft de heer *v. Franck* te kennen gegeven, dat hij zich geenszins met de inzigten der Regering in dat opzigt kan vereenigen, en beducht is, dat men op dergelijke wijze geene vloot zal bekomen, welke aan de behoefte voldoet. — In antwoord op deze en andere aanmerkingen, heeft Z. E. de minister van Marine verklaard, zich te vleijen, dat de heer *v. Franck* bij nader onderzoek overtuigd zal worden, dat men langs dien weg eene werkelijke oorlogsvloot zal erlangen; terwijl men nu op den weg is om eene uitgebreide koloniale marine te bekomen.

Verder heeft de minister te kennen gegeven, dat hij vertrouwt, dat de aanbouw van de voor de kolonie bestemde

kleinere stoomschepen in O. Indie niet zoo kostbaar zal worden bevonden, als wordt vermoed. Op de vraag, of de minister voornemens was om in elk geval bij zijn stelsel te volharden, heeft Z. E. geantwoord, dat hij geenszins begreep dat de uitkomst van de enquête nutteloos moest blijven, en dat, indien deze niet in zijn voordeel mogt zijn, hij daarvoor zou bukken.

Nadat de algemeene beraadslagingen gesloten waren, heeft, bij de overweging der afzonderlijke artikelen, de heer *Blussé* eenige scherpe aanmerkingen gemaakt op de genomene proeven tot het veranderen van linieschepen in drijvende batterijen en stoomfregatten. De spreker heeft daarbij gewaagd van het bepantseren van de *Neptunus* van voren en van achteren, even alsof zich geene gevallen zouden kunnen voordoen, in welke deze drijvende batterij van ter zijde aan het vijandelijke vuur zou zijn blootgesteld, en van de groote kosten, welke voor het veranderen van een oud schip, *de Ruyter*, in een stoomschip, zijn besteed. Hij heeft op dien grond de aangevraagde *f* 600 voor de verhooging van de bezoldiging der ingenieurs bestreden, en voorgesteld, die niet toetestaan.

De minister heeft de aangevraagde verhooging als in de daad verschuldigd voorgedragen, en doen opmerken, dat, welke aanmerking ook op de inrigting der drijvende batterijen kon worden gemaakt, dit zeker was, dat de ingenieurs hadden gebouwd zoo als hun was voorgeschreven, en dat de heer *Blussé* zich ten aanzien van den ouderdom van het schip *de Ruyter* heeft vergist, vermits hetzelve in 1853 te water is gelaten. — Daarna is het voorstel van den heer *Blussé* met 42 tegen 26 stemmen, verworpen.

De heer *Hugenholtz* heeft bij wijze van amendement voorgesteld om de begrooting te verhoogen met *f* 80,000 voor het bouwen van een vuurtoren op Eijerand. Dit voorstel heeft eene breede woordenwisseling uitgelokt. De minister heeft verklaard, geenszins tegen het stichten van dergelijken toren gestemd te zijn, en zich ook niet tegen het amendement te zullen verzetten, maar de verzekering niet te kunnen geven, dat hij, bij intrekking van het amendement, een nader voorstel op dat stuk zou indienen, zonder zijne ambtgenooten daarover te hebben geraadpleegd. Daarop is het amendement in stemming gebragt en, met 42 tegen 26 stemmen, verworpen.

Het hoofdstuk is (gelijk gemeld is) met 50 tegen 18 stemmen aangenomen. *Tegen* hebben gestemd de heeren *de Poorter, v. Foreest, Nolthenius, de Brauw, Idserda, Westerhoff, v. A. v. Wijck, Hoffman, Wintgens, Schimmelpenninck, Reinders, v. Bosse, v. d. Veen, Kien, T. v. Amerongen, Lyclama Wijbenga* en *Slicher*.

— Het *negende* hoofdstuk Lt. A, betreffende de openbare schuld, is met algemeene stemmen aangenomen. Op de daarbij gedane vragen, heeft Z. E. de minister van Financien geantwoord, dat hij zich, nopens de uitgifte van rijks-certificaten van de openbare schuld, meent te kunnen beroepen op hetgeen deswegens in de memorie van beantwoording is opgegeven. Ten aanzien van eene vermeerdering van het kapitaal van het muntpapier, heeft hij medegedeeld, dat een onderzoek is ingesteld, nopens de meerdere of mindere behoefte aan eene verhooging van dat kapitaal, en dat, hij zoolang dit niet is afgeloopen, zich deswegens niet kan verklaren, maar dat gedacht wordt aan eene verwisseling der biljetten van *f* 100 en van *f* 50, in biljetten van *f* 10.

Bij de algemeene beschouwingen van het tweede gedeelte van het *negende* hoofdstuk, ten aanzien van de kosten van het departement, hebben verscheidene leden aanmerking gemaakt op het bedrijf van een hypotheek-bewaarder te 's Hertogenbosch, welke, na meer gelden van bijzondere personen te hebben afgevorderd, dan deze verschuldigd waren, in stede van daarover te zijn gecorrigeerd, in eene meer voordeelige betrekking is geplaatst. — De minister heeft aangemerkt, dat de overplaatsing is geschied door een ambtsvoorganger. — De heer *v. Bosse* heeft verklaard, dat daartoe besloten is voor dat de feiten, over welke men zich beklaagt, bekend waren geworden. Sommige leden hebben begrepen, dat de bedoelde ambtenaar uit zijne betrekking had behooren te worden ontslagen. De minister heeft verklaard, dat hij daartoe geene aanleiding heeft gevonden, vermits op zijne handelingen in zijne nieuwe standplaats geene aanmerkingen zijn gemaakt.

De heer *v. d. Linden* heeft zich beklaagd over het gemis van contrôle en toezigt op het beheer der domeinen, ter verhoeding van het plegen van ontrouw, als waarvan onlangs was gebleken.

De heer *Betz* heeft te kennen gegeven, dat hij om dezelfde redenen, om welke hij zich tegen het *vijfde* hoofdstuk heeft verklaard, ook zijn stem aan het onderwerpelijke zoude onthouden.

— Bij de voortzetting der beraadslagingen in de avondzitting van heden, hebben de heeren *Reinders* en *Westerhoff* een provinciaal belang van Groningen betreffende den eigendom van 5600 bunders van aanwassen, waarbij de Staat in 't ongelijk is gesteld, besproken, waarop door den minister een bevredigend antwoord is gegeven.

Het tweede gedeelte van het *negende* hoofdstuk is, bij stemming, met 35 tegen 31 stemmen, *aangenomen*. *Tegen* hebben gestemd de heeren *Olivier, Hugenholtz, Anemaet, v. Heukelom, Hoynck, v. Twist, Kingma, Kien, Heemskerk Az., v. Eck, Zijlker, Kerstens, Jespers, Poortman, T. v. Amerongen, v. Foreest, de Brauw, Dullert, Idserda, v. A. v. Wijck, Thorbecke, Mijer, Cornelis, Hoffman, Meeussen, Wintgens, v. Hoevell, v. d. Linden, Schimmelpenninck, Betz* en *Heemskerk Bz.*

Z. E. heeft erkend, dat het reglement op de inwendige dienst als verouderd moet worden aangemerkt, en heeft verklaard, dat hij zich voorstelt, eerlang eene herziening daarvan te laten bewerken.

Ten aanzien van het gevorderde aantal vrijwilligers bij het leger heeft Z. E. kunnen verklaren, dat er vooruitgang plaats heeft; dat dit aantal sedert April 1859 met 1136 is aangegroeid; — eene vermeerdering, welke, in verband met de uitzending van 2600 man naar Indie, op 3736 zou kunnen worden gebragt.

Bij de algemeene beschouwingen over het *tiende* hoofdstuk der staatsbegrooting, betreffende de kosten van de Landmagt, hebben de heeren *de Biberstein* en *Dommer* zich gunstig uitgelaten over het beleid en de gezindheid van den minister van Oorlog, en inzonderheid over den voortreffelijken toestand van de militaire werkplaatsen hier te lande; doch heeft de heer *Dullert* verklaard, zijne stem niet aan dit hoofdstuk te kunnen verleenen.

Op de ter spraak gebragte aanmerkingen antwoordende, heeft Z. E. de minister verklaard, dat de kadet der Militaire Academie, welke wegens eene verwonding is aangeklaagd en aan welken de krijgsartikelen waren voorgelezen, te regt aan de regtspraak van den militairen regter onderworpen is geworpen; — dat de krijgsraad zich bevoegd heeft verklaard en dien ten gevolge een vonnis heeft gewezen, waarvan de aangeklaagde zich in hooger beroep heeft voorzien; weshalve die zaak thans voor het Hoog Militair Geregtshof aanhangig is.

— In de bijeenkomst van de Tweede-Kamer van heden is de beraadslaging over het *tiende* hoofdstuk der staatsbegrooting voortgezet en ten einde gebragt. Een amendement van den heer *Dommer*, om de post voor de kazernering met *f* 62000 te verhoogen, is ingetrokken, na het verwerpen van een amendement, om het aangevraagd bedrag voor de kampementen met eene gelijke som te verminderen. Een ander voorstel van den spreker, om het bedrag van *f* 50,000 voor eene kazerne te Doesburg niet te verleenen, is aangenomen.

Het geheele hoofdstuk is met 38 tegen 29 stemmen *aangenomen*.

Men verwacht eerlang eene krediet-wet voor het *vijfde* hoofdstuk, waarvoor het ontwerp reeds is opgemaakt.

De leden, welke zich tegen de begrooting van het *tiende* hoofdstuk hebben verklaard waren de heeren *Wijbenga, Westerhoff, Hugenholtz, v. Eck, Mensonides, v. Hoëvell, Jespers, Kingma, Zijlker, v. d. Linden, Olivier, v. Foreest, v. Heukelom, Hoffman, Dullert, Thorbecke, de Brauw, Reinders, Meeussen, Idserda, Schimmelpenninck, Wintgens, Heemskerk Bz., Anemaet, Hoynck, v. Twist, Beens, Oomen* en *Betz*.

— Van de zijde der Regering zijn wijzigingen, betreffende het *elfde* hoofdstuk der staatsbegrooting, voor het departement van Kolonien, voorgedragen, ten gevolge van welke het eindcijfer van dit hoofdstuk met *f* 28,767-93 wordt verhoogd.

In de bijeenkomst van de Tweede-Kamer van heden is met de algemeene beschouwingen van dit hoofdstuk, en tevens uit den aard der zaak van de koloniale aangelegenheden een begin gemaakt. De heeren *Hoffman* en *Heemskerk Az.* hebben te kennen, gegeven dat zij nog geenszins bevredigd zijn over de rigting, welke aan het bestuur der Kolonien schijnt te zullen worden gegeven, en dat zij in dit opzigt de toekomst met bekommering te gemoet zien.

De heer *Nolthenius* heeft zich meer bevredigd betoond, doch nog nadere inlichting verlangd ten einde tot het besluit te kunnen komen om den minister te ondersteunen.

De beraadslagingen zijn nog niet ten einde gebragt en zullen morgen worden vervolgd.

— Bij de Eerste-Kamer zijn nu de hoofdstukken der staatsbegrooting, tot en met het *negende*, ingekomen en naar Afdeelingen verzonden. De beraadslaging over de voordragt betreffende den Raad van State is tot morgen uitgesteld. — Tegen vrijdag zijn aan de orde gesteld verscheidene ontwerpen en daaronder de verordening op het beheer en het gebruik der sommen voor den aanleg der staats-spoorwegen voor de dienst van 1860 en 1861.

HAARLEM, 17 December.

Telegrafische berigten.

Turijn, 17 December. De *Opinione* verzekert, dat *Garibaldi* geenszins tot stedehouder in de napelsche provincien zal worden benoemd. De zitting der Wetgeving zal nog niet worden gesloten. De reis des Konings naar Napels is uitgesteld tot Februarij.

Turijn, 17 December. Uit Napels wordt gemeld, dat de bende van *Cipriani* zich meester heeft gemaakt van Cervinara, magazijnen heeft geplunderd en de gevangenissen heeft opengebroken.

Na den 14den December zijn op den Vesuvius weder bedenkelijke voorteekenen bespeurd, en is aldaar met veel rook ook zeer veel asch gevallen.

Parijs, 17 December. De *Opinion Nationale* verzekert, dat de officieren van het zuidelijk italiaansche leger bevel hebben bekomen om vooreerst hunne standplaatsen niet te verlaten, en dat al de verleende verloven zijn ingetrokken.

HAARLEM, 18 December.

Telegrafische berigten.

Weenen, 17 December. De staatsbegrooting is ingediend. In de loopende dienst is, bij een tekort van 65 millioenen, met de vereischte middelen voorzien. Voor het aanstaande jaar wordt, bij eene uitgaaf van 354½ millioen, op een tekort van 58 millioenen gerekend en eene verhoogde begrooting voor het leger van 52 millioenen, en stelt men zich voor dit te dekken door krediet-operatien en verhooging van opbrengst van belasting. Men zal zich daartoe met de Bank, welker privilegie ten einde loopt, verstaan, derwijze dat de schuld van den Staat worde gekweten; — het betaalsmiddel in zijn vorigen toestand hersteld, en de onafhankelijkheid van deze inrigting verzekerd. De vergadering heeft dadelijk besloten om eene commissie van negen leden te benoemen, met last om tot het onderzoek der begrooting overtegaan.

Parijs, 18 December. De heer *Troplong* heeft het Senaats-besluit over de afschaffing der buitengewone kredieten in 't breede toegelicht, en daarbij wel duidelijk doen uitkomen, dat daarbij in 't minst niet wordt gedacht aan het herstel eener ministeriële verantwoordelijkheid, in dadelijken strijd met de Constitutie. Hij heeft gewaagd van de groote voordeelen, indertijd door de overschrijvingen verkregen; maar tevens verkondigd, dat Frankrijk thans behoorlijk is toegerust, door zijne militaire organisatie, bij den krijgshaftigen geest der bevolking, terwijl de vlottende schuld betrekkelijk minder belangrijk moet worden geacht dan voor 1848.

Londen, 18 December. [Van *Reuter*.] Het gouvernement heeft het bestuur van de stoomvaart naar de Kaap de Goede-Hoop vermaand om zijne stoomschepen te wapenen.

Londen, 18 Dec. [Van *Reuter*.] In dagbladen van Nieuw-York van 7 December wordt gemeld, dat de President *Lincoln*, naar men beweerde, verklaard heeft, dat hij ten aanzien van de betrekkingen met het buitenland eene voorzigtige staatkunde wilde blijven volgen, en dat er geene reden van vrees voor oorlog met Engeland bestond, ten ware dat Engeland een voorwendsel tot het plegen van vijandelijkheden zocht; dat het gouvernement daaromtrent volstrekt geene bezorgdheid koesterde.

Van Port-Royal waren troepen der Unie naar den kant van Charleston vertrokken. Op een afstand van 20 mijlen van die stad had die krijgsmagt drie batterijen vermeesterd. Ook had zij eene groote hoeveelheid katoen gevonden; maar de Seperatisten vernielden veel katoen.

Het eiland Tybee (aan den mond der Savannah) was door de Federalisten ontruimd.

Een nederlandsch eskader was voor Laguayra verschenen, om van Venezuela voldoening te vorderen voor eene beleediging der nederlandsche vlag.

Turijn, 17 December. Donderdag zal de minister van Financien den toestand der geldmiddelen openleggen en zal over eene wet op het regt van registratie worden beraadslaagd. — Men beweert, dat de heer *Ratazzi* zijne betrekking als voorzitter der vertegenwoordigers zal nederleggen.

Breslau, 17 December. Men meldt uit Warschau, dat de administrateur van het aartsbisdom *Bialobrzki* ter dood is veroordeeld, maar geene lijfsgenade wil vragen, vermits hij zich overtuigd houdt van niets te hebben gedaan, voor 't welk hij doodschuldig kan worden geacht.

Nieuw-York, 7 December. [Van *Reuter*.] De blokkade van Savannah en Charleston door gezonken schepen zal eerlang volledig zijn. De door de federale troepen in beslag genomen katoen zal eerlang, door slaven, naar herwaarts worden overgebragt, ten einde te worden verkocht.

Marseille, 18 December. Uit Konstantinopel wordt van den 11den gemeld, dat *Ruchdi-bassa* den moed heeft gehad om den Sultan te verklaren, dat het turksche Rijk nog nimmer in eenen zoo bezwaarlijken toestand is geweest, als thans, en dat hij de medewerking van eerlijke lieden verlangt om hem in het volvoeren van de hem opgelegde taak ter zijde te staan. *Riza* is zeer ziek te Smyrna. In den harem heerscht geene geringe verwarring.

Turijn, 18 December. Op den Vesuvius heeft eene nieuwe uitstorting van asch plaats. Men beweert, dat de bodem bij Torre-del-Greco een meter is gerezen.

Konstantinopel, 11 December. De crisis is ten top; de winkels, ook die der bakkers, zijn gesloten; de menigte begint te morren, en indien *Fuad* niet spoedig komt, is men beducht voor een opstand, welke voor de Christenen noodlottig kan zijn.

Het heeft H. M. de Koningin behaagd, aan de dames directrices der *Dorcas-vereeniging* te Gorinchem, twee fraai geborduurde canapé-kussens te schenken voor de aanstaande *tombola*.

— Onder dagteekening van 18 December van dit jaar 1861 hebben Ged. Staten van Noord-Holland, bij eene breed gemotiveerde uitspraak, het besluit van den Raad van Haarlem van 4 December ll. vernietigd, en de toelating van jr. *M. Salvador* als lid dezer vergadering bevolen.

— Te Leyden heeft zich eene commissie gevormd voor het doen eener openbare collecte ten voordeele van de werklieden der fabriek van de heeren *de Heijder en Co.*, welke dezer dagen door den gemelden vreeselijken brand vernield is. Die inzameling had den 16den dezer met inbegrip van eene bijzondere gift van *f* 100, reeds de aanzienlijke som van *f* 5156 opgebragt. — Verl. zondag en maandag is de hulp der brandspuiten nog noodig gebleven om den bedoelden brand verder te blussen.

SCHEEPSTIJDINGEN.

Amsterdam, 18 December. Den 17den dezer in **Texel** binnengekomen: *Martin Luther*, Wilson en *Jane*, Gates, beide van Sunderland; *Lambertus*, Freerichs, Riga; *Ihn & Sohn*, Rebien, Pillau; *Lucretia*, Bracht en *Jantje Tuinema*, Sikkens, beide van Dantzig. Wind w. - n.

Den 17den dezer in **Helvoet** binnengekomen: *Rosalinde*, Baack, Rio de Janeiro; de stoomb. *Bittern*, Liverpool; *Therese*, Grangemouth; *N. Rott. Gasfabriek*, de Goede, Newcastle; *Robert Adamsen*, Robinson en *Gesiena Hendrika*, van Wijk, beide van Sunderland; *Louise*, Jensen, Reval; *Harberdina*, Bakker, *Ida*, Wolkammer en *Hendrik Jan Nassau*, Koelfsma, alle 3 van Riga; *Wieka*, Eefting, Libau; *Catharina Hendrika*, Faber, Assens.

Uitgezeild: *Cornelis Wernard Edouard*, Bakker, Batavia via Brouwershaven. Wind w. z. w.

Den 5den Nov. van Suriname uitgezeild: *Josephine*, Hofker, Amst.

Den 9den Nov. te Laguayra binnengek.: *Antje*, Mulder, Liverpool.

Den 30sten Nov. te Baltimore binnengek.: *Union*, Schutte, Amst.

Den 13den dezer te Torbay binnengeloopen: *Sagitta*, Bakker, Antwerpen naar Buenos Ayros.

Den 11den dezer bij Scilly gearriveerd: *Catharina Jacoba Henriette*, Tonjes, Rotterdam naar Batavia.

Terschelling, 15 Dec. De Deensche schooner *Hedwig*, kapt. Olsen, van Randers naar Amsterdam, is heden middag alhier in de buitengronden verongelukt en van de equipage slechts 2 man gered.

Rotterdam, 16 December. Het schip *J. W. Fannen*, kapt. Buggs, van Newjork herwaarts gedestineerd, is 3 dezer bij Bermuda verongelukt.

De Ned. tjalk *Renske*, kapt. Nepperus, van Dantzig naar Kopenhagen, is bij Duedodden gestrand doch het volk gered.

BEURS VAN AMSTERDAM.

Prijzen der Effecten.

18 *December* 1861. 4½ *ure.*

Amst. Thes. 2½ p	85⅞	86¼	86	POLEN.			
NEDERLAND.				Oblig..... 4 p	—	—	—
W. Schuld 2½ p	62 7/16	½	—	PRUISSEN.			
" 3 "	—	-	—	Oblig. 59. 5 p	—	—	—
" 4 "	98⅛	5/16	98 5/16	Aand. 54. 3½ "	—	—	—
O.-I. leen. 4 "	97	—	—	OOSTENRIJK.			
Amort. Sd. 3½ "	91	—	—	Obl. Met. 5 "	43 11/16	¾	43 11/16
Hand. op resc..	134¼	½	134¼	" " 2½ "	23	½	23
" a cont. 4½ "	—	—		" r. Amst. 5 "	67⅛	½	67½
BELGIE.				" Nat. 54. 5 "	53⅝	¾	53⅝
Ct. *Rots.* 2½ "	—	—	—	Weener Bank *f*	614	618	615
SPANJE.				" 1839 "	—	—	
Oblig.... 3 p	41⅛	3/16	41 3/16	" 4 p	189	190½	—
" .... 3 "	—	—	—	" 5 "	347	—	—
" b. a. 3 "	46¾		—	Fr. o. spw. 3 "	—		
Bew. Coup....	—	—	—	BRAZILIE.			
PORTUGAL.				Geldl. 24. 5 p	96	—	—
Oblig...... 3 p	44½	¾	44¾	" 39. 5 "	—	—	—
" 1856. 3 "	43⅝	1 1/16	43⅝	" 60. 4½ "	86¼	—	—
RUSLAND.				VENEZUELA,			
Hope & Co. 5 p	100⅜	½	100½	Oblig..... 3 p	19⅝	—	—
" 5 "	100¼	—	—	GRENADA,			
Certif. Obl. 4 "	71	—		Oblig..... 4 "	14⅝	½	14⅝
" 31/33 5 "	77⅛	⅜	—	MEXICO.			
" 5 Ser. 5 "	79⅜	½	79⅜	Obl....... 3 p	25	—	
" 6 " 5 "	91⅜	½	91½	N.-AMERICA.			
" " 4½ "	88⅛	—		Philad. Ln. A.	—	—	—
" " 3 "	57 9/16	—	—	" Obl. C. R. 7 p	78¼	—	—
" bij *Hope* 4½ "	88¼	⅜	88⅜	Galv. Spw. 8 "	—	—	—
Insch. 6 "	—	—	—	GRIEKENLAND.			
Sp. volgef. 5 "	188	189	188¼	Obl. 1825 5	5⅛	5/16	—

Leening spoorweg 4½ pc. 183 ex div.. Rijn-spoorweg 4½ pc. 103¼. Spanje amortisable schuld 16 3/16, 5/16 à 16¼. Rusland bij *Stieglitz* 4 pc. 70⅞ à 15/16; dito cert. in Assignatie 6 pc. 53½. Polen aand. 1835 fl. 500 163. Brazilie geldl. 1852 4½ pc. 86¼; dito 1858 4½ pc; 86¼. Venezuela obl. uitgest. 1½ pc. 10 1/16. Grenada obl. dito uitgest. 5⅛ à ¼. Galv. Stellen 8 pc. 17⅞ — Beleening 4. Prolongatie 4½. Disconto 4.

Aldus opgemaakt door het Bestuur der *Effecten-Societeit.*

BOON HARTSINCK, *President.* De BEAUFORT, 2e *Secretaris.*

De beurs was over 't algemeen gunstig gestemd, met eenige meerdere vraag naar russische fondsen.

Weenen, 18 December. De 5 pc. Met. 66.10.

Londen, 18 December. De 3 pc. gecons. reac. 90¼ à ⅜.

Parijs, 18 December. De 3 pc. 67 fr. 375.

MARKTBERIGTEN.

Amsterdam, 18 December. *Tarwe* prijsh.; 130 ℔ b. Poolsche *f* 396 à *f* 400; dito per 2400 kilo *f* 395; 128 ℔ dito *f* 385. — *Rogge* onveranderd; 121 ℔ o. Pruis. *f* 247; 118 ℔ Petersb. *f* 245; op levering willig; Maart *f* 235 à *f* 237; Mei *f* 235. — *Garst* in een doen; 111 ℔ n. Deens. *f* 207; 103 ℔ Vries. w. *f* 197; jarige Pommer *f* 190 per 1950 kilo. — *Haver* iets lager; fijne dikke per 100 kilo *f* 8. — *Koolzaad* nominaal als voren, doch zonder handel. — *Lijnzaad* slap; 112/13 ℔ Taganrok *f* 385.

Amsterdam, 18 December. *Raapolie* wel zoo aangenaam; ord. cond. *f* 42½; vliegend *f* 41¼; op levering in een doen; po Mei *f* 41¼ à *f* 41½; najaar *f* 39¾. *Lijnolie* ord. cond. *f* 35½; vliegend *f* 34¼; voorjaar *f* 33¾. *Hennepolie* ord. cond. *f* 40¾; vliegend *f* 39½.

Haarlem, 18 Dec. Zoetem. *kaas* hoogste prijs *f* 26 de 50 n. p.

246ste STAATS-LOTERIJ.

Trekking der vijfde Klasse.

7de Lijst. No. 2152, een prijs van *f* 50,000. No. 3805, 6168 en 16370, ieder een prijs van *f* 1000.

***** II CORINTH. 9 : 6, 7.**

Met innige dankbaarheid voor den zwaar beproefden Huisvader, die voor gade, 6 jeugdige kinderen en eene hoogst bejaarde moeder te zorgen heeft, ontvangen bij ds. *Bervoets* van P. M. *f* 5; van Quidam *f* 5. Bij ds. *Noordink de Wilde*: van J. V. H., postm. Arnhem, 1 coup. à *f* 1,98; van H. J. te Leyden 1 muntb. n°. 855 à *f* 10; van J. L. te Amsterdam idem n°. 373 à *f* 10; van Chr. B. te Amsterdam 1 coup. n°. 1944 à *f* $2,47^5$; van N. N., postm. Deventer, 1 coup. n°. 16008 *f* $1,23^5$. Zulke weldoeners worden nooit vergeten. Zulke weldaden blijven niet onbeloond. Zulk een voorbeeld vinde, onder Gods zegen, bij velen navolging!

Ds. NOORDINK DE WILDE, te Wehl in Gelderl.
14 *December* 1861. Ds. BERVOETS, te Hengelo id.
Ds. BLAAUW, te Steenderen, id.
Ds. GULDEN, te Didam id.

*** In hartelijken dank ontvangen voor de Prot. weduwe, haren ouden blinden vader en vier hulpbehoevende kinderen (H. Cour. 3 Dec.): van wed. S. te 's Hage postwissel *f* 2,50; van eene prot. wed. coup. n°. 6922 *f* $1,23^5$; van E. H. te Leyden coup. n°. 6724 *f* 1,98; van O. te Amsterdam coup. n°. 1128 *f* $6,18^5$, en van J. B. te Alkmaar coup. n°. 1067 *f* 1,98.

Weldadige Landgenooten! nog eenmaal neemt zij bescheiden de vrijheid uwe hulp voor haar ongelukkig huisgezin in te roepen. Moge hare woorden soms zwak zijn, om uwe edele harten tot medelijden op te wekken, laat het u genoeg zijn te weten, dat haar nood ten hoogsten top is gestegen, en zij zonder uwe hulp gewis ten prooi is der nijpenste armoede. Op u naast God stelt zij hare hoop! doet die niet beschaamd uitkomen, maar stort voor haar een mild offer op het altaar der liefde, wetende dat Hij, de Vader van alles goeds, den blijmoedigen gever lief heeft. God zelf wekke uw daartoe op!

Uwe brieven worden onder lett. E. P. aangenomen bij den heer A. v. D. MAST, Snelpers-Boekdrukkerij te Gorinchem, en van het ingekomene dankbaar melding worden gemaakt.

*** *De Provinciale Commissie van Geneeskundig Onderzoek en Toevoorzigt in Noord-Holland*, residerende te *Haarlem*, herinnert bij deze, dat zij weder hare gewone Vergadering houden zal op Woensdag den 8sten Januarij aanstaanden, en verzoekt tevens allen, welke dan verlangen toegelaten te worden tot het Heel-, Verlos- of Artsenijmengkundig **EXAMEN**, of tot dat van Tandmeester of Droogist, zich vóór den laatsten dezer maand bij rekweste, met overlegging van hunne geboorte Acte, op behoorlijk zegel te vervoegen bij den ondergeteekende.

Haarlem, 12 *December* 1861.

De Provinciale Commissie voornd.,
namens dezelve,
J. C. KRUSEMAN, Secretaris.

LEYDSCHE STOOMBOOTDIENST, VOLHARDING.

Zonder buitengewone omstandigheden, zal van 25 dezer e. k., de dienst tot nadere aankondiging gestaakt worden.

DE DIRECTIE.

Vijf en twintigjarige Echtvereeniging van:
D. H. VAN OLST
en
H. I. JANSEN.
Huize MOORDAKKER, te *Herveld*, 15 Dec. 1861.

Getrouwd:
P. L. POSTHUMUS,
van *Amsterdam*,
Weduwnr. van *B. M. E. Wesseling*, met
A. I. WESSELING,
Wede. den Wel-Eerw. Heer *J. Hondius*.
HOOGLAND, bij *Amersfoort*, 12 December 1861.

*** ENSCHEDE, den 14den December 1861. Voorspoedig bevallen van eene DOCHTER, Vrouwe *MATHILDE CONVENT*, geb. *GERWIN*.

*** EENUM, 14 December 1861. Bevallen van een ZOON *PETRONELLA HELENA TRESLING*, geliefde Echtgenoot van W. G. SMIDT RINSMA.

*** Bevallen van een ZOON *M. W. EZERMAN — PASMAN*.
ZIERIKZEE, 16 December 1861.

*** ARNHEM, 16 December 1861. Bevallen van eene DOCHTER *H. M. E. B. BEIJERMAN — REIJERS*.

*** Bevallen van eene DOCHTER *LOUISE JEANNETTE THEODORA VAN DER HOOP*, geliefde Echtgenoote van H. CAMP.
DEN HELDER, 16 December 1861.

*** Bevallen van eene DOCHTER *M. BREUKELMAN*, geb. *NORTIER*.
ROTTERDAM, 17 December 1861.

*** Bevallen van een ZOON *P. S. VAN DEN BERGH*, Echtgenoote van D. H. VAN ZUTPHEN, Notaris.
HAARLEM, 17 December 1861.

*** ENSCHEDE, den 13den December 1861. Onze Lieveling JAN JACOB MAURITS, ons voor 15 maanden geschonken, werd ons heden tot groote droefheid door den dood ontnomen.

H. C. J. VAN DER LINDEN.
G. A. C. VAN DER LINDEN — WESTENBERG.

Vrienden en Bekenden gelieven deze als bijzondere kennisgeving aantenemen.

*** Heden overleed, na een langdurig en smartelijk lijden, mijn oudste Zoon PIETER, in den ouderdom van bijna 51 jaren. A. HARTE.
TIEL, den 13den December 1861.
Eenige kennisgeving.

*** Op den 14den December 1861, overleed te AMSTERDAM, na eene kortstondige ziekte, in den ouderdom van circa 79 jaren, mijne innig geliefde Zuster, Mejufvrouw HENRIETTA PETRONELLA BROES.

Wed. J. W. DAHLHAUS,
geb. BROES.

*** Heden overleed tot onze diepe droefheid, ons oudste Kind DIRK, in den jeugdigen leeftijd van bijna 5 jaren.

P. ZEPER Dz.
LEEUWARDEN, 15 December 1861. E. ZEPER — STINSTRA.
Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed in den ouderdom van 75 jaren, na eene korte, doch hevige ongesteldheid van weinige dagen, onze hartelijk geliefde Moeder, Mejufvrouw CORNELIA BOSCH, geb. VAN BEUSEKOM.

Hare nagedachtenis zal bij ons en hare vele Vrienden in gezegend aandenken blijven.

HAARLEM, A. A. BOSCH.
14 December 1861. D. C. BOSCH.

*** Heden overleed tot onze diepe droefheid, ons ZOONTJE, in welks bezit wij ons slechts vijf maanden mogten verheugen. N. VERWEY.
TIEL, A. VERWEY.
15 December 1861. CAMPAGNE.
Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed tot diepe droefheid van mij en wederzijdsche Betrekkingen, in den ouderdom van ruim 34 jaren, mijn geliefde Echtgenoot, de Heer J. VAN DER GENUGTEN, in leven Apotheker alhier, mij nalatende een Kind, te jong om zijn verlies te beseffen.

AMSTERDAM, Wed. J. VAN DER GENUGTEN,
15 December 1861. MECKLENBROICK.

De Zaak aan den Heer MARs. KRUYT op 1 Januarij aanstaande overgedaan zijnde, wordt terstond voor rekening van de Weduwe, tot dien tijd door genoemden Heer waargenomen.

*** Heden bevestigde zich de tijding van het overlijden van mijne innig geliefde Dochter HERMINE, Echtgenoot van den Wel-Edelen Heer J. P. F. GERICKE. Zij overleed te *Anjer*, op hare terugreis naar het Vaderland, nalatende nog twee zeer jeugdige Kinderen.

AMSTERDAM, Wed. CLAASEN,
15 December 1861. VAN BLOMMESTEIN.

*** Heden overleed ten mijnen huize, onze geliefde Broeder en Behuwd-Broeder CORNELIS BOS, in den ouderdom van ruim 51 jaren. *Uit aller naam*,
HAARLEMMERMEER, J. BOS.
16 December 1861. Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed ons dierbaar Kindje, op den leeftijd van 6 maanden. J. F. F. CAMPBELL,
'S GRAVENHAGE, Chir. acc.
17 December 1861. E. H. CAMPBELL—DONA.

*** Voor de vele blijken van deelneming, mij betoond bij het overlijden van mijne waarde Echtgenoot, betuig ik ook namens mijne Dochters, mijnen opregten dank.

AMSTERDAM, C. WINDHOUWER,
17 December 1861. Wed. *J. E. Schneebeeke*.

*** Aan allen, die bij gelegenheid van hun Huwelijk wel een blijk van belangstelling wilden geven, betuigen ondergeteekenden hunnen hartelijken en welgemeenden dank.

HAARLEM, Dr. P. VAN REIJSEN.
18 December 1861. J. P. VAN REIJSEN,
TJASINK.

*** Voor de vele bewijzen van deelneming bij het overlijden van mijne geliefde Echtgenoote, betuig ik mijnen welmeenenden dank. J. v. BURGONJE.
HAARLEM, 18 December 1861.

*** *Burgemeester en Wethouders van* UITGEEST, maken bekend, dat van de Geldleening ten laste dier Gemeente, groot *f* 23000, op heden de **AANDEELEN** Nos. **1** en **41** zijn uitgeloot.

Uitgeest, 15 *December* 1861.

Burgemeester en Wethouders voornd.,
A. VAN LITH Az., Vr.
J. Tz. BRASSER, L. S.

*** Die iets te vorderen hebben van of verschuldigd zijn aan wijlen ARIS KORVER, in leven Zadelmaker, gewoond hebbende en op den 24sten November 1861 overleden te Hoorn, worden verzocht daarvan in den loop dezer maand opgaaf of betaling te doen, ten Kantore van den Notaris LIPPITS, te Hoorn.

*** Een R. C. **HULP-ONDERWIJZER**, geëxamineerd in het Fransch en tevens in staat het Duitsch en de Wiskunde te onderwijzen, zoekt eene Betrekking waar veel tijd tot zelfoefening is.

Franco Brieven, onder Letters H. K., bij den Boekhandelaar J. A. FRENTROP, te 's Gravenhage.

*** Aan een goed ingerigt Instituut in Gelderland, waarin zich een twintigtal Pensionnairen en nagenoeg een gelijk getal Externes bevinden, vraagt men, tegen billijk Salaris, een **EERSTEN SECONDANT**, van de H. G. Adres *franco*, onder Letter Z, aan den Boekhandelaar W. J. KRUYT, te Arnhem.

*** Wordt verlangd op een Gemeente-Secretarie ten Platten Lande: Een **KLERK**, van fatsoenlijken huize, die eene goede hand schrijft en lust en aanleg heeft om zich te bekwamen in administratie van verschillenden aard. Brieven *franco* en eigenhandig, onder de Letters R. S., aan 't Postkantoor Zaandam.

*** Een **APOTHEKERS-BEDIENDE**, van middelb. leeftijd, P. G., zoekt tegen 1° Februarij a. s., eene Betrekking, liefst in Z.-Holland, tegen een Salaris van minstens *f* 200, boven Kost en Inwoning. Brieven *franco*. Letters A. D., aan den Heer A. KNOOP, Klein Heiligland te Haarlem.

*** Men verlangt in eene *Apotheek* te 's Hage, tegen 1 Februarij een **BEDIENDE** of **LEERLING**. Er zal gelegenheid zijn de Chem. Lessen bij te wonen. Brieven onder Lett. K., bij den Boekverkooper F. OVERHOFF, te 's Hage.

*** Voor Iemand van Kapitaal, bestaat gelegenheid tot het trekken van ruime **RENTE**, op zeer soliede wijze. Opgave van Kapitaal, eigenhandig geteekend, *franco*, Lett. M. O., bij den Boekhandelaar J. C. LOMAN Jr., e Amsterdam.

*** Een **JAVAAN**, van goede getuigschriften voorzien, ook in het bijzonder voor oppassing van kleine Kinderen, biedt zich aan als *Bediende*, voor de reis naar Java. Adres met *franco* Brieven, onder Lett. K, bij den Boekhandelaar ESNORFF, te Utrecht.

*** Tegen Februarij a. s. of eerder, verlangt men in een *Brood-, Beschuit- en Kleingoedbakkerij*, een bekwamen **KNECHT**, P. G. en van goed gedrag. Adres in *persoon* of met *franco* Brieven, onder Letter B., bij C. VAN TUINEN, Boekh. te Leerdam.

APOTHEEK.

Men verlangt ten spoedigste, in eene der Steden van Overijssel: Een bekwaam **BEDIENDE**, goede getuigschriften kunnende produceren. Adres *franco* Lett. A., bij den Boekhandelaar A. VAN BEVERWIJK, te Kampen.

*** Voor een *gevestigd Fonds* van Geldelijke Uitkeering na Overlijden, worden gevraagd, *soliede* **AGENTEN** en **BODEN**, op alle plaatsen van Gelderland, Noord-Braband, Utrecht, en Noord- en Zuid-Holland.

Adres met *franco* Brieven, onder Letter M, bij den Heer A. KNOOP, Klein Heiligland te Haarlem.

*** Tegen Februarij 1862, biedt zich aan, een bekwaam ongehuwd **TUINMAN**, P. G., van middelbaren leeftijd en kunnende teVens met Paarden en Rijtuigen omgaan. De meest voldoende informatie en getuigschriften kunnen geproduceerd worden. Adres met *franco* Brieven, onder Letter Q, bij den Boekh. A. VAN LOON, te Tiel.

*** Voor een Ouderloos of Moederloos Kind, wordt **zorgvuldige Moederlijke verpleging** aangeboden, door eene Weduwe, die met hare Kinderen een ruim huis bewoont in een aangenaam Dorp, waar goede scholen zijn.

Adres met *franco* Brieven, onder Lett. H. Z, bij den Boekverkooper P. N. VAN KAMPEN, te Amsterdam.

*** Eene ouderlooze **JUFVROUW**, ruim 30 jaren oud, van goeden huize, P. G., zag zich gaarne met Februarij geplaatst als *Huishoudster*, liefst bij een **Weduwnaar**. Zij kan goed met Kinderen omgaan, is van goede getuigen voorzien en zal meer op eene fatsoenlijke behandeling dan op Salaris letten.

Adres met *franco* Brieven, onder Lett. D. C., aan den Boekhandelaar P. M. BAZENDIJK, te Rotterdam.

*** Tegen 1° Februarij 1862, kan te Utrecht, eene **KINDERMEID**, boven de 30 jaren oud, van een der Hervormde Christelijke Belijdenissen en van goede getuigschriften als zoodanig voorzien, geplaatst worden, op een Loon van minstens *f* 100 's jaars. Zij die bereid is met de Familie bij gelegenheid op reis te gaan, zal, bij aldien zij voor het overige voldoet de voorkeur genieten. Brieven *franco*, onder Letters D. A., bij den Boekhandelaar J. DE KRUYFF, te Utrecht.

*** Een **MEISJE** uit den Burgerstand, P. G., 17 jaren oud, gezond en sterk, die Linnen Naaijen en Stoppen kan, zoekt te worden geplaatst in een achtingswaardig burger Gezin, tot assistentie en verdere bekwaming. Stad of Dorp in Zuid-Holland, is onverschillig. Adres de Boekhandelaars A. VAN HOOGSTRATEN & ZOON, te 's Gravenhage. Brieven *franco*, Gem. 415.

HUISHOUDSTER.

Zonder hulp van eene vaste Dienstmeid wordt gevraagd, tegen Februarij of Maart, bij een *Weduwenaar* met één Zoon, eene **HUISHOUDSTER**. Eigenhandige *franco* Brieven, met opgaaf van ouderdom, bekwaamheden, tegenwoordige of vroegere betrekkingen en religie. Op eene fatsoenlijke behandeling kan men staat maken. Adres, Letter R, bij den Boekhandelaar A. VAN DORSTEN Jr., in de Lijnmarkt te Utrecht.

HUISHOUDSTER.

Er biedt zich aan als Huishoudster, eene fatsoenlijke **BURGER JUFVROUW**, tusschen de 35 en 40 jaren oud, P. G., bekend met al wat tot eene dusdanige betrekking behoort en van de beste getuigschriften voorzien. Inclinerenden, adresseren zich met *franco* Brieven, onder Lett. H. G., bij den Boekhandelaar HERMAN KOSTER, Haringpakkerij, L. 271, Amsterdam.

*** **WORDT VERLANGD:**

Eene KEUKENMEID,

goed kunnende *Koken* en vooral zindelijk in haar werk, alsmede van goede getuigenissen voorzien. Adres, Handelsdrukkerij van Wed. H. J. VAN BOOGERIJEN, Groote Draaisteeg te Rotterdam. Brieven *franco*.

VROEDVROUW.

Voor de gemeenten Waddinxveen en Broek, wordt verlangd eene **VROEDVROUW**, op eene Jaarwedde vn *f* 150 en andere voordeelen.

Sollicitanten gelieven zich vóór 31 December 1861, met de vereischte stukken in *persoon* of door *franco* toezending daarvan, aan te melden bij den Burgemeester van Waddinxveen.

*** *On demande pour soigner l'éducation d'un jeune homme de* 15 *ans, un* **PRÉCEPTEUR** *(sans préférence de nation) de la réligion Protestante: la connaissance des langues anciennes et des mathématiques est requise; il est inutile de se présenter sans témoignajes suffisants de moralité et de capacités. S'addresser avec des renseignements détaillés sous les initiales* *A. Z. franco, *chez* M. M. *LES HÉRITIERS DOORNMAN, à la Haye.*

*** *Un* **JEUNE HOMME**, *Suisse d'origine, arrivé depuis quelque temps dans ce pays, dans le but de se vouer à l'enseignement, demande à être placé au plutôt soit dans une Institution, soit dans une famille. s'Adresser par lettre affranchie, sous les initiales M. D. B., chez la libraire Vve. G. GOOSSENS à Amsterdam.*

*** *On demande, de préférence pour le mois de Février, une* **BONNE**, *Suisse ou Française, de la R. P., Il faut qu'elle sache coudre et repasser. S'adresser en personne ou par lettres affranchies sous l'initiale N, aux Libraires VAN DEN HEUVELL ET VAN SANTEN, à Leide.*

Openbare Aanbesteding,

op Dingsdag den 24sten December aanst., des namiddags ten twee ure, tot het verrigten van onderscheidene **WERKZAAMHEDEN**, in een Gebouw te Leyden, bestemd voor de Arrondissements-Regtbank, aldaar.

Het Bestek enz. ligt ter inzage en overneming aan het bedoelde Gebouw. Aanwijzing in loco zal geschieden op Donderdag en Zaturdag, de besteding vooraf gaande, des voormiddags ten 10 ure, terwijl inmiddels inlichtingen verkregen kunnen worden bij den Heer J. W. SCHAAP, Architect. De Voorzitter der Arrondissements-Regtbank te Leyden.

Waarschuwing.

De Ondergeteekenden verwittigen bij dezen, dat de Persoon van **P. M. KESLER**, uit hunne dienst als *Reiziger* is ontslagen.

EHRENFELD & REERINK,
Koninkl. Geoctr. Stoom-Stroopapier-Fabrijkanten.
Kampen, den 12den December 1861.

SCHRIJFLEERWIJZE VAN CALLEWAERT.

Ondergeteekende beveelt zich beleefdelijk aan, tot het geven van **PRIVAAT-ONDERRIGT** in het *Schoonschrijven*, naar de genoemde methode des Heeren *Callewaert*, van Brussel. H. J. OVERBEEK,
Woonplaats Bakenessergracht, W. 1, N°. 661, te Haarlem.

OPRUIMING VAN MANTELS.

Ondergeteekenden zijn voornemens, de nog voorhandene nieuwe **MODEL MANTELS**, tot *zeer lage prijzen* opteruimen.

Ontvangen nieuwe exquise Dames **MODEL MUTSEN**.
Haarlem, 17 *December* 1861. FRERKER & C°.

PUIKE KAPUINEN,

WAARVAN DE PRIJS OP HEDEN IS VAN *f* 5,50 TOT *f* 6,50 HET KOPPEL.

De goedkeuring, die ik omtrent de door mij geleverde **KAPUINEN** van alle zijden ontving, deden mij besluiten mij meer en meer op dit artikel toeteleggen, zoodat ik daarvan thans ruim ben voorzien.

De verzending heeft plaats, tegen *rembourcement*, per Messagerie *van Gend & Loos*.

Breda. P. J. BERTRAM.

Te Rotterdam,
ligt in Lading
naar
BATAVIA,
VOOR GOEDEREN EN PASSAGIERS.

Het Nieuw Gebouwde, Gekoperde Nederlandsche

Clipper-Fregatschip ORANJE NASSAU,

Kapt. **G. STRANG VAN HEES.**

VERTREKT 20 DECEMBER.

Opzettelijk voor Snelle Zeilage gebouwd en voor den overvoer van 1e en 2e Klasse Passagiers met alle gewenschte Gemakken, ruime en luchtige Hutten ingerigt, voerende eenen geëxamineerden **Scheeps-Doctor**, en voorzien van eene melkgevende Koe.

Adres bij de Cargadoors P. A. VAN ES & C°., te Rotterdam; OOLGAARDT & BRUINIER, te Amsterdam, en DE GROOT, BOELANTS & C°., te Schiedam.

TE HUUR:

Een nieuw betimmerd **BOVENHUIS**, bevattende 8 Kamers, Keuken, Zolder en verdere Gemakken. Te bevragen t' Wijnstraat Lett. B, N°. 182, te Utrecht.

PAN-, TEGEL- OF STEENFABRIEK.

Wordt TE HUUR gevraagd, om later in KOOP overtenemen: Eene **PAN-** en **TEGEL-** of **STEENFABRIEK**, onverschillig waar gelegen. Opgave van Huurprijs en verdere Condition, met *franco* Brieven te adresseren onder Letter A., aan de Boekhandelaars KEMINK EN ZOON, te Utrecht.

Uit de Hand te Koop.

Een **UITERWAARD**, aan den Rijn, zeer gunstig gelegen voor den aanleg eener Steenbakkerij en door de genoegzame hoeveelheid Klei en de goede hoedanigheid derzelve, daartoe buitengewoon geschikt.

Te bevragen *franco*, onder Lett. X., bij de Boekhandelaars SCHALEKAMP, VAN DE GRAMPEL & BAKKER, te Amsterdam.

Uit de Hand te Koop:

De **HERBERG *DE WITTE ZWAAN***, te Broek op Langedijk, met de daarbij zijnde Stalling en Kolfbaan. Te bevragen bij den Notaris ABR. P. DE LANGE, te Schoorldam. Brieven *franco*.

TE KOOP

Een **BUREAU-ORGEL**, zeer goed van geluid, met een Eikenhouten Kast. Te bekomen voor een matigen prijs, bij H. B. BURGERSDIJK, te Wassenaar. Brieven *franco*.

VERKOOPING VAN EENE ZOUTZIEDERIJ EN WOONHUIS.

De Notarissen **M. R. LIPPITS**, te Hoorn en **C. BOOM Jr.**, te Purmerende, als lasthebbenden van hunne meesters, zijn voornemens, op Donderdag den 16den Januarij 1862, des middags ten 12 ure, in het Logement *„de Doelen"*, te Purmerende, in het openbaar te Verkoopen:

Eene met het beste gevolg uitgeoefende en in volle werking zijnde **ZOUTZIEDERIJ** met één Pan, benevens het daaraan verbonden welingerigt **WOONHUIS**, voor weinige jaren nieuw gebouwd, staande en gelegen te Purmerende, aan de Vijverbuurt, op Stadsgrond, Kadastraal bekend in Sectie C, N°. 1056 en 1057, groot 4 Roeden, 84 Ellen.

Zullende de Inventaris, waaronder eene Waterschuit, en de Koopvoorwaarden, acht dagen bevorens ter inzage liggen, ten Kantore van gemelde Notarissen, en op *franco* aanvragen, verdere inlichtingen te bekomen zijn.

*** HOUTVERKOOPING op den Huize *Marquette*, te Heemskerk, op Zaturdag 28 December 1861, 's morgens 10 ure, van zware en hoog opgaande **OLMEN-, EIKEN-, POPELEN-** en **ABEELEN BOOMEN**, en eene groote partij zwaar **HAKHOUT**.

*** HOUTVERKOOPING, op den Huize *Assumburg*, te Heemskerk, op Dingsdag 31 December 1861, 's morgens 10 ure, van zware en hoog opgaande **OLMEN-, EIKEN-** en **ABEELEN BOOMEN**, en eene groote partij zwaar **HAKHOUT**.

*** Ten overstaan van den Notaris Mr. **J. DE BAS Jz.**, zal ingevolge magtiging, verleend door de Arrondissements-Regtbank te 's Gravenhage, in *het Venduehuis der Notarissen*, in de Nobelstraat, te 's Gravenhage, op Maandag den 23sten December 1861, des avonds ten 7 ure, in het openbaar worden Verkocht:

Een kapitaal, hecht en weldoortimmerd **HUIS**, **ERF** en groote **TUIN**, staande en gelegen te 's Gravenhage, op de Princessegracht N°. 3 en bevattende onderscheidene Woonvertrekken, Services en al hetgeen meer tot eene Woning van den eersten rang behoort; voorts twee **STALLINGEN** en **KOETSHUIZEN**, gemerkt N°s 34 en 36, met Koetsierskamer, Hooizolders, Mestput en Erf, staande en gelegen achter het voormeld perceel, in eene Poort of Gang uitkomende aan de Noordzijde van de Heerengracht. Alles bij het Kadaster bekend onder Sectie F, N°s 649, 650 en 651, ter grootte van 18 Roeden, 15 Ellen, en met den mede-eigendom der gemelde Poort, Sectie F, N° 667.

Grondlasten anno 1861, *f* 319,44.

Zijnde breeder omschreven bij vorige Advertentien en het Verkoopbillet, en, bij de betaling van den koopprijs, op 1° Mei 1862, te aanvaarden *vrij en buiten alle Huur, vermits de verhuring van het huis en verder, bij die Advertentien en het Billet vermeld, volgens nadere overeenkomst met Ult°. April aanstaande zal eindigen.*

Alsnog te bezigtigen Donderdag aanstaande van 's namiddags één tot drie ure, mits wat het Huis betreft, vooraf belet vragende, en nader onderrigt te bekomen ten Kantore van den voornoemden Notaris.

Per jaar } circa Prijs per jaar *f* 4,80.
12 Afleveringen } 1000 Bladzijden. Prijs per jaar „ 2,40.

Bij den Boekhandelaar M. J. VISSER, te 's Gravenhage, ziet heden het licht:

De 1ste Aflevering (loopende van 1° Januarij à 5 Februarij) van den jaargang 1862, van het

BIJBELSCH DAGSCHRIFT,

OF

DE INVLOED DES CHRISTENDOMS OP HUISSELIJK EN MAATSCHAPPELIJK GELUK,

IN GODSDIENSTIGE OVERDENKINGEN

OP IEDEREN DAG DES JAARS.

Onder medewerking van vijftig Predikanten.

De 1e Aflevering bevat

112 BLADZIJDEN.

PRIJS *f* 0,40.

Bij deze 1e Aflevering wordt behalve een fraai Titelvignet: *De Symbolische voorstelling van de vier Evangelisten*, nog gratis aan de Inteekenaren afgeleverd eene waarlijk prachtige

PREMIEPLAAT,

voorstellende:

VIERING VAN DEN ZONDAG.

Dr. J. C. ZAALBERG Pz., heeft in deze Aflevering een zeer uitgebreid stuk geleverd bij het *Titelvignet*.

De Overdenkingen van 1° Januarij à 5 Februarij zijn behandeld door de navolgende Predikanten:

J. J. van den Broek, H. G. J. van Doesburgh, J. F. van Dura, G. R. Erdbrink, Dr. W. H. Haverkorn van Rijsewijk, C. L. Jungius, C. E. van Koetsveld, H. van der Leeuw, Dr. L. Proes, B. ter Haar Romeny, H. R. Rookmaaker, J. F. Thieme, Tijdeman, J. A. Visser, Dr. M. A. G. Vorstman en G. C. W. de Wijs.

Ten einde dit geschrift zooveel mogelijk den toegang tot een ieders woning te verschaffen, zijn er ook exemplaren te bekomen, op goedkoopere wijze uitgevoerd, zonder *titelvignet* of Dagwijzer,

tegen 20 cents de aflevering.

BIJ DEZE UITGAVE BEHOORT DE PREMIE-PLAAT NIET.

Deze uitgave van 20 *cents* maakt het BIJBELSCH DAGSCHRIFT tot het goedkoopste Tijdschrift van Nederland, daar men voor **20 Cents** ontvangt **80 Pagina's druks.**

Het Prospectus en de 1e Aflevering zijn bij de meeste Boekhandelaren voorhanden.

*** In alle Boekwinkels te bekomen à **50** Cents per Deel:

Halve Guldens-Editie n°. 1–7.

N°. 1. Zes Verhalen van CHS. DICKENS; N° 2. Drie Verhalen van CHS. DICKENS; N°. 3. Verhalen van EMILE SOUVESTRE, FR. GERSTÄCKER en anderen; N°. 4. Johannes Scherer, Historische Schets uit de Palts, gedurende de jaren 1620—1641, door W. O. VON HORN; N°. 5. De Colporteur; N°. 6 en 7. Wandelingen in Britsch-Indië, 2 Stukken.

Een uitmuntend Boek voor liefhebbers der Natuurkunde is:

J. C. BROUGH, *Wonderen der Natuurwetenschap.* Uit het Engelsch door L. C. CNOPIUS. Met een voorwoord van Dr. D. LUBACH. Met 16 Platen. *Tweede Uitgave.* Prijs Ingenaaid *f* 1,60; Gebonden *f* 1,90.

---

25 CENT. **DE TABAKSKENNER,** 25 CENT.

onontbeerlijk Handboekje voor KOOPLIEDEN, FABRIKANTEN EN ROOKERS, met eene volledige Handleiding tot het

SIGARENMAKEN.

Is verkrijgbaar bij G. THEOD. BOM, Kalverstraat, E. 10.

*** Door P. C. HOOG, te Rotterdam, is uitgegeven:

C. P. TIELE, de gelijkenis van het Vaderhuis, (Lukas XV: 11—32), Praktisch toegelicht. Prijs ingenaaid *f* 1,20, gebonden *f* 1,50.

C. P. TIELE, wie heeft de waarheid? Een vrede-woord in den strijd dezer dagen. Uitgesproken den 10den Nov. 1861. Prijs 30 Cent.

Cd. BUSKEN HUET, Overdrukjes. Schetsen en Verhalen. Prijs ingenaaid *f* 1,60, gebonden *f* 1,90.

Ad. SCHAEFFER, de verdraagzaamheid en haar toekomst. Proeve van beschouwing door S. A. J. DE RUEVER GRONEMAN. Prijs *f* 1,50.

MERKWAARDIGHEDEN UIT HET LEVEN VAN AMALIA SIEVEKING, op haar verlangen door eene Vriendin beschreven. Met eene voorrede van W. FRANCKEN Az. Prijs ingenaaid *f* 3,60, gebonden *f* 4

O. WILDERMUTH, het te Huis der Vrouw. Naar het Hoogduitsch. Prijs ingenaaid *f* 2,50, gebonden *f* 2,90

ONZE PROTESTANTSCHE FEESTDAGEN. N°. 1. Het Kersfeest. N°. 2. De Oudejaarsdag. Prijs per Nommer 5 Cent, bij 100 Exempl. ter verspreiding *f* 4.

*** Den 1sten December jl. is aan de Inteekenaren verzonden, de laatste Aflevering van den loopenden Jaargang van het Tijdschrift

Nederland,

Onder redactie van **N. Donker** en **H. J. Schimmel**.

De afgeloopen Jaargang kan weder getuigen van de voortdurende medewerking onzer eerste Schrijvers. Er is bijna geen naam met roem in onze letterkunde bekend, die niet door enkele of meerdere bijdragen in het Tijdschrift **Nederland**, waarin *alle bijdragen oorspronkelijk* zijn, vertegenwoordigd is. Bovendien bevat elke aflevering *eene Plaat* naar eene oorspronkelijke teekening of w… door de meesters zelf op steen geteekend. De laatst uitgegevene bevatte er *twee*.

De eerste aflevering van den nieuwen Jaargang wordt 1° Januarij verzonden. De inhoud daarvan is geleverd door Mev. ELISE VAN CALCAR, Mr. G. MEES Az. en H. J SCHIMMEL. Op verlangen kan men die aflevering ter inzage bekomen, met vrijheid die open te snijden.

De abonnements-prijs voor den geheelen Jaargang *f* 10,50. J. C. LOMAN JR.

*** Bij MARTINUS NIJHOFF, te 's Gravenhage en J. G BROESE, te Utrecht, ziet het licht:

STAATS-ALMANAK
VOOR HET
KONINGRIJK DER NEDERLANDEN
1862.

Met magtiging der Regering uit officiële opgaven zamengesteld,

DOOR

Jhr. Mr. W. SIX en H. J. BOOL

Een fraai Boekdeel van 620 bladz. met Plaat en Kaart.

Prijs *f* 4,—

De **STAATS-ALMANAK** vermeldt niet alleen het personeel van alle Rijks- en van een groot aantal particuliere instellingen, maar geeft ook *omschrijving van het doel, den werkkring, de bevoegdheid dezer instellingen* en een overzigt van alle Administrative Besturen in Nederland.

*** VAN DRUTEN & BLEEKER, te Sneek, geven uit

DE AARDE,

HAAR KERN, SCHORS EN KLEED, IN VERBAND MET DE BELANGRIJKSTE VERSCHIJNSELEN DER NATUUR;

beschreven, en aanschouwelijk voorgesteld door vele Kaarten en Afbeeldingen door

F. G. I. GRESSLER.

Naar den zesden druk uit het Hoogduitsch door

A. WINKLER PRINS.

2 deelen: een deel TEKST en een deel ATLAS met gekleurde kaarten en afbeeldingen, voor den **ongeloofelijk lagen prijs van *f* 2,90 de beide Deelen.**

Een werk, onmisbaar voor ieder, die door eene hoogst aanschouwelijke voorstelling een duidelijk denkbeeld wil verkrijgen van den toestand van onze Aarde en de verschijnselen die op haar plaats hebben, dat zeker eenig is voor het aanschouwelijk onderwijs, en zoo als er, zoover de uitgevers bekend is, geen enkel in onze taal bestaat.

---

15 Ct. SCHAAKSPEL 15 Ct.

Gemakkelijke Handleiding tot aanleering van dit Spel, met de wetten en regelen, is van heden af te bekomen à 15 Ct. bij **G. THEOD. BOM**, Kalverstraat, E 10.

DAMSPEL, Handleiding voor dit Spel, met meer dan 60 Positien en uitkomsten. 30 Ct.

ROULETTESPEL, Handleiding om dit Spel zoo te spelen, dat men zeker winnen moet. Uit het Hoogduitsch, door H. STRACK. Prijs *f* 1. De Hoogduitsche Uitgave kost *f* 2,80.

*** C. KLERCQ, Boekhandelaar te Nijmegen, debiteert met succes:

HERINNERINGEN EN AANTEEKENINGEN
vooral met betrekking tot de belegering der
CITADEL VAN ANTWERPEN IN 1832,

door wijlen **J. F. KLERCQ,**
Ridder der Militaire Willems-Orde, gep. Luitenant-Kolonel der Artillerie.

Prijs 65 Cents.

De waarde van dit werkje wordt verhoogd door den naauwkeurigen lithographischen afdruk van een merkwaardig briefje van den gesneuvelden Kapitein *Schutter*, aan den Schrijver betreffende de begrafenis van den evenbe… gesneuvelden Kapitien *van Hoey*.

Te Haarlem, bij JOH. ENSCHEDE EN ZONEN.